
Veilig omgaan met kerstversiering en vuurwerk

De feestdagen zijn een risicovolle periode. Het is belangrijk dat de kerstboom en het huis brandveilig versierd worden. En ook met vuurwerk moet voorzichtig omgesprongen worden. Zorg ervoor dat je werknemers zich bewust zijn van de risico's. Dit kant-en-klare artikel dat gericht is aan werknemers kan je daarbij helpen.

Onderwerpen: [Veiligheid privésfeer](#), [Brand en explosie](#)

©: gepubliceerd op 17.12.25 door de redactie, prevent.be

Last change: 17.12.25

Brandveilig kerstfeest en ontploffingsvrij nieuwjaar!

Kerstbomen, we zien ze almaar vroeger in het jaar achter de ramen pronken. Heel leuk voor de kerstliefhebbers, maar bij het versieren van je kerstboom en je huis moet je ook rekening houden met de brandveiligheid. Oplettendheid is ook geboden voor wie vuurwerk wil afsteken op oudjaar.

Brandveilig versieren

De kerstboom

- Kunstkerstbomen zijn brandveiliger dan echte kerstbomen. Als je kiest voor een kunstkerstboom, controleer dan of de boom behandeld werd met een vlamvertragende vloeistof.
- Ga je toch voor een echte kerstboom? Koop er dan eentje met kluit. Een natuurlijke boom die vocht kan vasthouden, is minder brandbaar. Geef de boom elke dag water en besproei de takken regelmatig. Zo kan je uitdroging voorkomen.
- Echte kerstbomen zonder wortels worden best recht afgezaagd boven de wortels. Daardoor zal de boom meer vocht kunnen opnemen.
- Kies een goede plek voor je kerstboom: niet in een doorgang en zo ver mogelijk van de plek waar veel mensen zullen zitten of staan. Bij voorkeur zet je hem in de verste hoek van de kamer gezien vanaf de toegangsdeur.
- Zorg dat de boom stevig staat en niet omvergelopen kan worden of kan omvallen.
- Zet de boom niet te dicht bij brandbare materialen zoals gordijnen.
- Zet geen fonduetoestellen of verwarmingselementen in de buurt van je kerstboom.
- Haarlak spuiten op de boom om te voorkomen dat hij naalden verliest, is een heel slecht idee. Haarlak is immers zeer ontvlambaar.
- Plaats nooit echte kaarsen in je kerstboom, maar gebruik kerstlichtjes. Voor het ophangen moet je steeds controleren of de bedrading niet beschadigd is. Probeer de lichtjes indien

beschadigd niet zelf te maken, maar koop er nieuwe bij een betrouwbare winkel of via een erkende website.

- Sluit niet te veel kerstverlichting aan op dezelfde stekkerdoos en koppel geen verlengsnoeren aan elkaar.
- Plak bekabeling die over de vloer loopt, met stevige tape vast.
- Kerstverlichting voor buiten is niet geschikt om binnen op te hangen en vice versa.
- Ontwikkel de juiste reflex: trek de stekker van de lichtjes uit als je de kamer verlaat.

Versiering

- Kies materialen die niet gemakkelijk ontvlambaar zijn.
- Je kan als volgt testen of je versiering brandveilig is: neem een stukje van het materiaal en houd het vijf seconden in een vlam met een tang. Het materiaal is brandveilig als er geen druppels of roetvlokken vrijkomen, en als het niet meer dan 15 seconden navlamt of niet meer dan 60 seconden nagloeit.
- Koop enkel versiering met een CE-label. Die geeft aan dat de versiering veilig en kwalitatief is. Twijfel je? Schaf de versiering dan niet aan.
- Zorg dat niemand tegen de versiering kan lopen.
- Hang de versiering niet tegen spotjes of andere verlichting, en leg ze niet op apparaten die warm kunnen worden, zoals een tv-toestel.
- Hang versiering op met ijzerdraad, zodat die bij brand minder snel naar beneden valt.
- Gebruik geen (dennen)takken als versiering.
- Wees voorzichtig met kunstsneeuw.

Kaarsen

- Zet kaarsen niet in de buurt van brandbare voorwerpen als gordijnen of de kerstboom.
- Plaats ze niet bij een warmtebron zodat ze niet week worden.
- Zet ze in het zicht en op een vlakke ondergrond.
- Gebruik een stevige houder.
- Gebruik geen echte kaarsen in kerststukjes.

Gourmet- en fonduetoestellen

Niet alleen de versiering is een mogelijke oorzaak van brand tijdens de feestdagen, maar ook onze geliefkoosde gourmet- en fonduetoestellen kunnen dat zijn. Enkele tips:

- Zet de toestellen op een onderblad dat niet brandbaar is en bij voorkeur opstaande randen heeft.
- Als je gaat fonduen, hou dan een passend deksel bij de hand.
- Gel- of spiritusbranders moeten eerst afkoelen voordat je ze bijvult. Doe dat nooit waar de gasten bij zijn.
- Draag geen losse kledingstukken, want deze kunnen gemakkelijk vuur vatten bij het fonduen of gourmetten.

Veilig vuurwerk

In België mag je op nieuwjaarsnacht niet zomaar overal vuurwerk afsteken. In veel gemeenten geldt een algemeen verbod of worden voorwaarden opgelegd. Die regels werden niet enkel in het leven geroepen door de overlast die het kan veroorzaken, maar ook door het risico op letsels. Wil je vuurwerk afsteken? Bezint eer ge begint! Als je twee keer nagedacht hebt en er nog steeds mee wil doorgaan, pak het dan zo veilig mogelijk aan.

Aankoop

Koop enkel vuurwerk waarop een van de volgende CE-markeringen staat:

- CE categorie F1: vuurwerk met het minste gevaar, het zogenaamde fop- en schertsvuurwerk, zoals trekbommetjes en vuurstokjes
- CE categorie F2: zwaarder vuurwerk met wat meer gevaar dat je enkel buitenshuis mag gebruiken, zoals vuurfonteintjes en dozen met kleinere vuurpijlen die automatisch een voor een worden afgeschoten

Er gelden verschillende minimumleeftijden voor de aankoop van deze soorten vuurwerk: voor categorie F1 is de minimumleeftijd 12 jaar en voor F2 is dat 16 jaar. De categorie en de CE-markering moeten duidelijk vermeld staan op de verpakking. Pas zeker goed op met vuurwerk dat je online koopt, want sommige artikelen zijn illegaal in België.

Uit een steekproef van de FOD Economie uit 2022 bleek dat 10% van de geteste artikelen ernstige risico's inhield. Het maakte bijvoorbeeld meer lawaai dan toegelaten, ontplofte te dicht bij de grond of werkte niet naar behoren, wat ervoor zou kunnen zorgen dat de gebruiker dichterbij gaat kijken wat er aan de hand is. Koop vuurwerk dus enkel in erkende en gespecialiseerde winkels met een vergunning afgeleverd door de lokale overheid. Een goede verkoper beveelt je een veilig product aan en legt je uit hoe het werkt.

Vorbereiding

- Ga na bij de politie of de gemeente of het toegestaan is om vuurwerk af te steken.
- Lees de gebruiksaanwijzing.
- Voorzie een aansteeklont.
- Zorg voor water en een brandblusapparaat.
- Draag een veiligheidsbril en vermijd makkelijk brandbare kledij (bv. van nylon, fleece, microvezel) of losse kledingstukken (bv. een kap).
- Bewaar vuurwerk op een droge en koele plaats waar geen kinderen bij kunnen. Steek het nooit los in je jas- of broekzak.
- Hou rekening met de weersomstandigheden: bij harde wind berg je het vuurwerk weer op.
- Kies een goede plek: een open zone, idealiter vlak, horizontaal en hard, ver weg van huizen, auto's en planten (vooral als het droog is).

Gebruik

- Houd toeschouwers op een veilige afstand (minstens acht tot vijftien meter).

- Drink geen alcohol voor of tijdens het afsteken.
- Maak vuurwerk nooit open.
- Gebruik de aansteeklont. Steek de lont aan met een gestrekte arm.
- Voor het afschieten van vuurpijlen plaats je eerst een bus stevig in de grond. Steek er dan de stok van de vuurpijl in. Steek één pijl per keer aan en wacht altijd tot de vorige de lucht ingaat vooraleer je de volgende pijl in de buis steekt.
- Stabiliseer batterijen door er bijvoorbeeld zware, vuurvaste blokken rond aan te brengen.
- Buig je niet over vuurwerk tijdens het aansteken.
- Ga zo snel mogelijk na het aansteken op een veilige plek staan.
- Richt vuurwerk nooit naar een persoon.
- Vuurwerk dat niet is afgegaan, mag je nooit opnieuw aansteken. Eenmaal de lont is aangestoken, keer je niet terug. Als het niet werkt, blijf je minstens 30 minuten op veilige afstand.

Na gebruik

- Doof de gloeiende resten.
- Ruim alles op. Laat geen vuurwerk liggen, zeker geen dat niet is afgegaan.
- Je kan vuurwerk onschadelijk maken door het in water te dompelen of er een emmer water over te gieten.

Wat doen bij oogletsels door vuurwerk?

- Probeer het slachtoffer te kalmeren.
- Laat hem het oog niet aanraken of erin wrijven. Bloed en tranen op de wang veeg je voorzichtig weg.
- Leg de persoon neer met het hoofd lichtjes achterover.
- Bekijk het oog.
- Is het ooglid gescheurd of kan je de ernst van het letsel niet inschatten door het bloed? Vraag wat het slachtoffer kan zien.
- Is het oog niet meer intact, is de pupil vervormd of is er bloed in het oog zelf? Oefen dan zeker geen druk uit op het oog (bv. met een coldpack) en bel zo snel mogelijk 112.
- Als het oog intact is en de pupil rond is, start onmiddellijk met spoelen met een druppelend straaltje water. Doe dat gedurende minstens 15 minuten. Zo kan je kruitresten verwijderen. Bij verwondingen aan het oog door vuurwerk is er sprake van een chemisch letsel. Door direct te beginnen met spoelen heb je een betere prognose voor het oog.
- Bij een oogletsel moet je altijd professionele hulp zoeken. Zeker bij vuurwerk kan de ernst pas later duidelijk worden.

Quiz: Wat weet jij over brandveilig versieren en veilig vuurwerk afsteken?

Wat is het veiligst: een kunstkerstboom of een echte kerstboom?

Kunstkerstbomen zijn brandveiliger dan echte kerstbomen. Als je kiest voor een kunstkerstboom, controleer dan of de boom behandeld werd met een vlamvertragende vloeistof.

Als je een echte kerstboom zet, welke kies je dan het best: een kerstboom met kluit, een kerstboom die recht afgezaagd is boven de wortels of een kerstboom die schuin afgezaagd is boven de wortels?

Ga je toch voor een echte kerstboom? Koop er dan eentje met kluit. Een natuurlijke boom die vocht kan vasthouden, is minder brandbaar.

Haarlak spuiten op een kerstboom is een goed en veilig idee. Juist of fout?

Fout. Haarlak spuiten op een kerstboom om te voorkomen dat hij naalden verliest, is een heel slecht idee. Haarlak is immers zeer ontvlambaar.

Je kan versiering testen op brandveiligheid door het in een vlam te houden. Hoe weet je of het veilig is?

Je kan als volgt testen of je versiering brandveilig is: neem een stukje van het materiaal en houd het vijf seconden in een vlam met een tang. Het materiaal is brandveilig als er geen druppels of roetvlokken vrijkomen, en als het niet meer dan 15 seconden navlamt of niet

meer dan 60 seconden nagloeit.

Wat gebruik je best om versiering op te hangen: plakband, touw of ijzerdraad?

Hang versiering op met ijzerdraad, zodat die bij brand minder snel naar beneden valt.

Waarop kan je een CE-markering van categorie F1 terugvinden: trekbommetjes, vuurfonteintjes of Bengaals vuur?

Trekbommetjes. Zij behoren tot de CE-categorie F1, net zoals vuurstokjes. Het gaat om vuurwerk met het minste gevaar, het zogenaamde fop- en schertsvuurwerk.

Wat is de minimumleeftijd voor de verkoop van vuurwerk uit de CE-categorie F2?

Er gelden verschillende minimumleeftijden voor de aankoop van vuurwerk: voor categorie F1 is de minimumleeftijd 12 jaar en voor F2 is dat 16 jaar.

Je mag niet in elke gemeente vuurwerk afsteken in België. Juist of fout?

Juist. In veel gemeenten geldt een algemeen verbod of worden voorwaarden opgelegd om vuurwerk af te steken op nieuwjaarsnacht. Bij de politie of de gemeente kan je nagaan of het toegestaan is of niet.

Als je vuurwerk afsteekt, steek je de lont best aan met gestrekte arm. Juist of fout?

Juist. Steek de lont aan met een gestrekte arm, zodat je minder dicht bij het vuurwerk moet gaan staan.

Vuurwerk dat niet is afgegaan, mag je opnieuw aansteken. Juist of fout?

Fout. Vuurwerk dat niet is afgegaan, mag je nooit opnieuw aansteken. Eenmaal de lont is aangestoken, keer je niet terug. Als het niet werkt, blijf je minstens 30 minuten op veilige afstand.

Bronnen [brandweer.nl](https://www.brandweer.nl), [vlaanderen.be](https://www.vlaanderen.be), [vrt.be](https://www.vrt.be), [economie.fgov.be](https://www.economie.fgov.be), [rodekruis.nl](https://www.rodekruis.nl)